

VOLONTÄRENS GUIDE FÖR ORANGE DAGAR



FN:S ORANGE DAGAR FÖR ATT STOPPA
VÅLD MOT KVINNOR 25.11-10.12

Volontärernas guide till de Orange dagarna

Bästa volontär inom UN Women Finland!

I din hand håller du en guide som är gjord av volontärer inom UN Women Finlands Orange -team. Den har tagits fram för att stödja planeringen och genomförandet av de Orange dagarna. Syftet med guiden är att få verktyg och tips om hur man kan få ut budskapet, påverka och samla in pengar under de Orangea dagarna.

Våld mot flickor och kvinnor är en global pandemi och kulmen på ojämlikheten mellan könen. Att motsätta sig allt våld mot kvinnor är en av de fyra grundpelarna som UN Women arbetar för. Därför vill vi uppmuntra och involvera alla i detta viktiga och relevanta arbete.

Hur kommer Du att visa ditt stöd under de Orange dagarna? Oberoende om du agerar ensam, med en vän eller som medlem i en lokal förening så hoppas vi att du med hjälp av den här guiden får mer inspiration och flera idéer till de Orange dagarna!



UN WOMEN FINLANDS

frivilliga orangeteam

Hej alla våra frivilliga för orange dagar!

Allas insatser behövs då det kommer till att avsluta våldet mot kvinnor. Det är otroligt fint att se hur stark denna insats är från UN Women Finlands frivilligas sida! Orangeteamets frivilliga har gjort ett verkligt stort arbete med denna orange guiden samt genom att tillverka material till orange dagars social media-material. Detta samarbete och att få jobba tillsammans främjar synligheten av de orangea dagarna på ett väldigt värdefullt sätt!

Ett hjärtligt tack till er alla som har gjort detta värdefulla arbete och är med i kampen tillsammans med UN Women Finland och bekämpar våldet mot kvinnor!

Jaana Hirsikangas, UN Women Finlands verksamhetsledare





Vad är Orange dagarna?

Orange dagarna är en internationell kampanj för UN Womens arbete mot könsbaserat våld. De årliga 16 dagarna av aktivism börjar på den Internationella dagen mot våld mot kvinnor den 25.11 och kulminerar i Dagen för mänskliga rättigheterna den 10.12.

Syftet med kampanjen är att eliminera våldet mot kvinnor och flickor runtom i världen. Med kampanjen vill man öka människors medvetenhet om våldet mot kvinnor och flickor och uppmärksamma folk på hur UN Women arbetar för att minska det. Kampanjen uppmanar regeringar, civilsamhällen, kvinnoorganisationer, den privata sektorn och media att samarbeta för att få slut på våldet mot kvinnor och flickor. Under kampanjen ordnas evenemang och demonstrationer både i Finland och runtom i världen.

Dagarna mot våld mot kvinnor har sitt ursprung i en händelse i den Dominikanska republiken för ca.60 år sedan. På den tiden regerade den högerinriktade diktatorn Rafael Trujillo landet med järnhand, och de tre systrarna Mirabal var aktiva inom motståndsrörelsen som uppstått som en protest mot Trujillos styre.

Systrarna Patricia Mercedes, María Argentina Minerva och Antonia María Teresa mördades den 25 november 1960. Samma dag som de dog hade de besökt fängelset för att träffa María Teresas och Minervas makar, som också var motståndare till Trujillo. På hemvägen stoppades kvinnorna av Trujillos paramilitära styrkor som misshandlade syskonen. Kropparna kastades sen i en ravin så att händelsen skulle se ut som en olycka. Sedan år 1999 har FN förklarat den 25 november som en internationell dag för att stoppa våldet mot kvinnor.



Våldet mot kvinnor och flickor kan vara psykiskt, fysiskt, sexuellt, ekonomiskt, religiöst, materiellt, digitalt eller/och latent. Våld mot kvinnor och flickor bryter mot de mänskliga rättigheterna och könsstymning och tvångsäktenskap är stora, världsomfattande problem som drabbar många flickor runtom i världen. I konflikter används våldtäkt som vapen mot kvinnor och flickor.

Våld mot kvinnor finns i och påverkar alla samhällen, sociala klasser, regioner och åldersgrupper. Var tredje kvinna i världen har upplevt fysiskt eller sexuellt våld och i vissa länder stiger siffran upp till hela 70 procent av den kvinnliga befolkningen. Världshälsoorganisationen har därför kallat det en global epidemi och hälsokris.

Våld har många negativa konsekvenser för den som blivit utsatt.

Konsekvenserna kan vara omedelbara eller bli långsiktiga i form av fysiska, sexuella och / eller psykiska problem. Konsekvenserna påverkar också offrens familjemedlemmar och samhället som helhet. Våld är en kränkning av de mänskliga rättigheterna som även har stora ekonomiska följder. Det höjer kostnaden för sjukvård och juridiska tjänster och minskar produktiviteten i landet, vilket påverkar den nationella budgeten och samhällsutvecklingen.

Våld mot kvinnor och flickor grundar sig i ojämlikheten mellan könen, diskriminering inom kulturer, sociala normer och praxis. Att det ofta är flickor som blir utsatta för våld är också kopplat till andra samhällsstrukturer samt andra dimensioner av ojämlikhet mellan könen.

Till exempel en flicka som är född i en fattig familj, och som gifter sig i ung ålder, är även mer benäget att hoppa av skolan. Det är också då även en större risk för att hon föder barn i ung ålder, vilket ofta kan leda till komplikationer vid förlossningen. Dessutom är det mer troligt att hon utsätts för våld i sin parrelation i jämförelse med en flicka som gifter sig när hon är äldre.



Vi måste därför arbeta mot könsbaserat våld, och det är därför vi har de Orange dagarna. Kampanjens färg är orange. Som motsats till våldet mot kvinnor och flickor, så är färgen ljus och optimistisk och symboliserar hopp. Runtom i världen är aktivister ute på gatorna för att få ut budskapet och kända byggnader är upplysta i orange.

Alla kan delta i kampanjen och stå upp mot våld mot kvinnor!

- Klä dig i orange och uppmuntra dina vänner att också göra det!
- Berätta om kampanjen på din arbetsplats, i din skola eller inom din hobbygrupp och bjud in alla involverade att erkänna den orange färgen mot våld!
- Lägg upp ett eget foto på sociala medier med hashtags **#orangedagar**, **#oranssipäivät**, **#mitätekisitjos**, **#motvåld** och **#orangetheworld**, och visa att du står upp för våldet mot kvinnor och flickor!
- Uppmuntra beslutsfattarna i din stad att lysa upp viktiga byggnader i orange!
- Följ UN Women Finland på Instagram, Facebook, LinkedIn och Twitter och dela uppdateringarna på dina egna kanaler!
- Donera 10€ genom att skicka ett meddelande till UNW 16499

Kvinnorna och flickorna i världen behöver din hjälp. Genom att stödja UN Women Finlands verksamhet förebygger du våld och ser till att kvinnor och flickor som blivit utsatta för våld får det stöd och den hjälp de behöver.

Mera information om de Orange dagarna hittar du på UN Women Suomis hemsida

UN WOMEN FINLANDS
frivilliga orangeteam



- T.o.m 47% av flickor/kvinnor över 15 år har upplevt fysiskt och sexuellt våld. I vart tredje fall har förövaren varit offrets nuvarande eller tidigare partner. Cirka 50 000 kvinnor utsätts för sexuellt våld varje år. (1)
- År 2019 våldtogs 1477 kvinnor, en ökning på 6% från året innan. Utöver det anmäldes 1119 andra sexualbrott. (2) 96 % av offren var kvinnor och 4 % var män. Av 515 polisanmälda offer för sexuella trakasserier, var 95 procent kvinnor. (3)
- År 2020 anmäldes 1 438 våldtäkter, vilket är 39 fall (2,6 %) mindre än 2019. (4) 90% av våldtäkterna skedde i privata bostäder eller annan privat plats. (5) En stor del av våldtäkterna och våldtäktsförsöken förblir dolda för polisen. Cirka 40-50 % av de anmälda våldtäkterna blir lösta. (6)
- Av de vuxna som misstänks för våld i nära relationer var 78 procent män. (7) Enligt Statistikcentralens siffror som inkommit från olika myndigheter föll 10 600 kvinnor offer för närståendevåld år 2019, vilket är en ökning på 7% från året innan. Hälften av våldet i hemmet mot vuxna var mellan makar eller sambor. Av de vuxna offren var 76,8% kvinnor. Av alla offer var 24,6% underåriga. I statistiken finns endast fall som kommit till myndigheternas kännedom. Endast en bråkdel av familj- och närståendevåldet anmäls till myndigheterna. (8) Av andelen i familje- och närståendevåld som berör vuxna var 75% misshandel. (9) 1500 vuxna föll offer för upprepat våld och av dessa var 90% kvinnor. (10)
- Klienterna vid skyddshemmen ökade. 2019 var 5354 personer klient vid ett skyddshem (vuxna 54% och barn 46%), varav 91% kvinnor. Detta var en ökning med 6% från året innan. Från år 2015 till år 2019 har antalet klienter vid skyddshem ökat med ca. 75%. År 2019 fanns det 28 skyddshem med 202 platser för familjer eller ensamkommande. År 2020 hade platserna ökat till 29 skyddshem och 211 platser. (11)
- Många klienter vid skyddshemmen har upplevt våld i närstående relationerna länge innan de söker hjälp hos skyddshemmen. För klienter över 15 år hade våldet pågått under ett år för 76%, mellan ett och fem år för 1% och över fem år för 23%. (12) År 2020 fanns det 5 178 kunder på skyddshemmen. (13)
- Det näst vanligaste brottet i Finland är brott mot liv → dråp/mord där offret är kvinna och gärningsmannen är en nuvarande eller tidigare partner. (14)
- Oftast är det bekanta, partners eller familjemedlemmar som är inblandade då det gäller brott mot liv. 60% av kvinnorna hade fallit offer för brott mot liv som begåtts av nuvarande eller f.d maken eller sambon/särbon. (15)
- Varje år dör ca. 20 kvinnor i närståendevåld. (16, 17)

I Finland

- Biståndsarbetet som tar emot klienter som bedömts ha fallit offer för människohandel i Finland har haft rekordmånga sökanden i början av år 2020. Människohandel i Finland som inkluderar sexuellt utnyttjande har i början av år 2020 berört speciellt personer inom prostitution. Det har även kommit till kännedom om andra former av sexuellt utnyttjande inom människohandel, t.ex levnadsförhållanden som sexslav. Dock är vi dåliga på att erkänna människohandel i samband med sexuellt utnyttjande i Finland.
- Mellan 1.1 och 30.6 2020 tog biståndsarbetet emot 176 ansökningar. En stor del av de nya klienterna var unga vuxna. Av de 48 personerna som fallit offer för människohandel i Finland var 69% kvinnor och flickor. Kvinnor utgör majoriteten av offer för människohandel då det gäller sexuellt utnyttjande och tvångsäktenskap. Dessutom är kvinnor representerade i nästan alla andra former av människohandel. (18)
- År 2019 var tvångsäktenskap dubbelt så många till antalet jämfört med året innan. Biståndsarbetet tog emot 52 klienter som fallit offer för tvångsäktenskap. 20 av dem hade antingen ingåtts i Finland eller utomlands och sen fortsatt i Finland.
- Klienter inom biståndsarbetet var rekordmånga 31.12.2019 och över en tredjedel fler än vid samma tidpunkt året innan. Vid slutet av 2019 var 676 personer klient inom biståndsarbetet, varav 155 av dem var deras minderåriga barn. Till biståndsarbetet togs rekordmånga 229 nya klienter emot år 2019. Av de nya klienterna var 64% kvinnor. Av dem hade 47% fallit offer för sexuellt utnyttjande och 34% var offer för tvångsäktenskap. Av alla klienter var 61% kvinnor. (19)
- Antalet flickor och kvinnor som fallit offer för könsstympning uppskattas vara ca. 10 000 i Finland. (20) Enligt skolundersökningen i gymnasiet och yrkesskolan gjord av THL (Institutet för hälsa och välfärd) berättade 0,2%, alltså 80 flickor, att de fallit offer för könsstympning.
- Enligt registret över födda barn 2017 och 2018 var 0,4% (285) av kvinnorna som födde barn omskärda. Från statistiken saknas området vid HUS (Helsingfors universitetssjukhus). (21)

Visste du?

Finland är det näst mest våldsamma landet för kvinnor inom EU.

(22)

Orange statistik

I världen

2/2

- Var tredje kvinna i världen har utsatts för fysiskt eller sexuellt våld, oftast av en närstående partner. Tar man med sexuella trakasserier så är antalet ännu högre. (24, 25)
- Ca. 15 miljoner tonårsflickor (15-19 år) i världen har upplevt att de blivit tvingade till sex någon gång i livet. (26, 27)
- Inom EU har 45-55% av kvinnorna över 15 år upplevt sexuella trakasserier.
- 72% av offren för människohandel är flickor och kvinnor. Fyra av fem flickor och kvinnor som faller offer för människohandel säljs för sexuellt utnyttjande. (28)
- Åtminstone 200 miljoner av kvinnorna mellan 15-49 har fallit offer för könsstympning i de 30 länder, varifrån det är möjligt att få adekvat information. I de flesta av dessa länder faller flickorna offer för könsstympningen innan de fyllt fem år. (29)
- 650 miljoner flickor gifte sig innan de fyllt 18 år. Antalet barnäktenskap har minskat det senaste decenniet, särskilt i Sydasiens.
- Nästan fyra av tio flickor i Afrika söder om Sahara har gift sig innan de fyllt 18 år. Barnäktenskap leder till tidig graviditet och social isolering, avhopp från skolan och ökad risken för våld i hemmet. (30)
- Vissa nationella studier visar dock att upp till 70% av kvinnor har upplevt fysiskt och/eller sexuellt våld av sin partner under sin livstid. (31)
- Under sin livstid har uppskattningsvis 736 miljoner kvinnor i världen - nästan en tredjedel av alla kvinnor - utsatts minst en gång för fysiskt och/eller sexuellt våld av en partner eller sexuellt våld av någon annan (30 % av de som är över 15-åriga kvinnor). Sexuella trakasserier ingår inte. (32)
- I de flesta länder, som det finns uppgifter om, söker mindre än 40% av kvinnorna som utsatts för våld hjälp. De flesta kvinnor som söker hjälp vänder sig till familj och vänner, och få söker hjälp från officiella institutioner som polis eller hälsovård. Mindre än 10% av kvinnorna som sökte hjälp efter att ha utsatts för våld kontaktade polisen. (32)

Orange statistik -källor

1. <https://vakivaltaobservatorio.fi/arkisto/valoa-ei-vakivaltaa-2019/>
2. https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/320755/Katsauksia_42_Rikollisuustilanne_2019_2020.pdf
3. <https://thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/tasa-arvon-tila/vakivalta-ja-hairinta/sukupuolistuneen-vakivallanyleisyys>
4. https://www.stat.fi/til/rpk/2020/04/rpk_2020_04_2021-01-19_tie_001_fi.html
5. https://www.stat.fi/til/rpk/2019/13/rpk_2019_13_2020-05-14_kat_001_fi.html
6. <https://rikoksentorjunta.fi/seksuaalirikokset>
7. <https://thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/tasa-arvon-tila/vakivalta-ja-hairinta/sukupuolistuneen-vakivallanyleisyys>
8. https://www.stat.fi/til/rpk/2019/15/rpk_2019_15_2020-06-02_tie_001_fi.html
9. https://www.stat.fi/til/rpk/2018/15/rpk_2018_15_2019-06-06_tie_001_fi.html
10. https://www.stat.fi/til/rpk/2019/15/rpk_2019_15_2020-06-02_tie_001_fi.html
11. <https://thl.fi/fi/tilastot-ja-data/tilastot-aiheittain/sosiaalipalvelut/turvakotipalvelut>
12. <https://thl.fi/fi/tilastot-ja-data/tilastot-aiheittain/sosiaalipalvelut/turvakotipalvelut>
13. <https://thl.fi/fi/-/lasten-maara-laski-turvakodeissa-viime-vuonna>
14. https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/319479/Katsauksia_41_Lehti_2020.pdf s.1
15. https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/319479/Katsauksia_41_Lehti_2020.pdf s.27
16. <https://www.iltalehti.fi/pinnalla/a/14700e4d-3902-41c5-87db-39d54e1ea8da>
17. <https://yle.fi/uutiset/3-10695267>
18. http://www.ihmiskauppa.fi/files/515/Ihmiskaupan_uhrien_auttamisjarjestelman_puolivuotiskatsaus_30.6.2020.pdf
19. http://www.ihmiskauppa.fi/files/505/Ihmiskaupan_uhrien_auttamisjarjestelman_tilanekatsaus_1.1.-_31.12.2019.pdf
20. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162904/STM_2021_16_J.pdf?sequence=1&isAllowed=y
21. <https://thl.fi/fi/-/kouluterveyskysely-suomessa-vahan-tyttoja-joiden-sukuelimet-onymparileikattu-osa-ei-osannutvastata-kysymykseen>
22. <https://fra.europa.eu/fi/publication/2020/eun-laajuinen-tutkimus-naisiin-kohdistuvasta-vakivallastatutkimustulokset-lyhyesti>
23. <https://valtioneuvosto.fi/-/1410853/naisiin-kohdistuvaa-vakivaltaa-torjutaan-moninkeinoin>
24. www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures
25. <https://www.who.int/publications/i/item/violence-against-women-prevalence-estimates>
26. www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures
27. <https://unwomen.fi/uutiset/naisiin-kohdistuva-vakivalta-on-pandemia-jota-ei-voi-ohittaa/>
28. www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures
29. <https://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures>
30. <https://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures>
31. <https://asiapacific.unwomen.org/en/media-and-resources/evaw-facts-and-figures>
32. <https://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures>

DE LOKALA KOMMITTÉERNAS ARBETE



UNDER
ORANGE
DAGAR

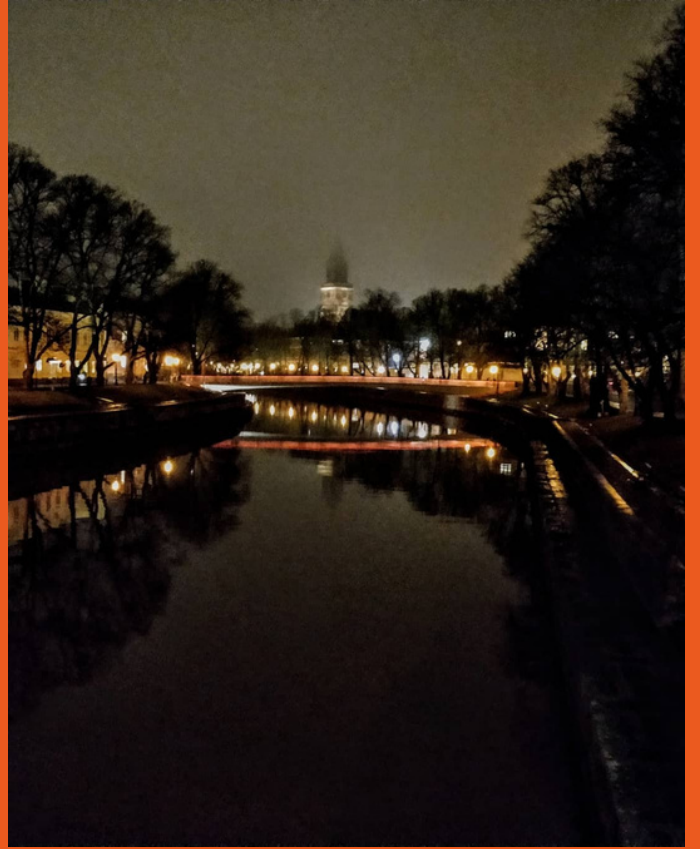
Du har möjlighet att vara volontär och skapa en värld utan könsbaserat våld!

Det finns många sätt genom vilka en volontär eller medlem kan delta i kampanjen Orange dagar. Det viktigaste du kan göra är att öka medvetenheten om kampanjen och på så sätt hjälpa UN Women Finland att samla medel för flickor och kvinnor som upplever eller har upplevt våld.

Lokala kommittéer kan:

- kontakta dem som äger betydande byggnader i sitt område och fråga om de vill gå med i en global kampanj och belysa byggnader i orange, som visar stödet mot våld mot flickor och kvinnor.
- Dela UN Women Finlands dagliga inlägg på dina egna kanaler på sociala medier eller skapa ditt eget innehåll. Kom ihåg att tagga UN Women Suomi i dina inlägg så postar vi det vidare.
- Du kan ordna evenemang som stöder UN Women Finlands Orange-kampanj.
- Du kan skaffa partners och samla in pengar till UN Women Finland.
- Gå med som volontär i Orange teamet som stöder UN Women.
- Uppmuntra alla medlemmar att gå med i kampanjen!





Vad kan en enskild frivillig göra för att föra vidare budskapet kring de orange dagarna?

***Det finns flera olika möjligheter att självständigt påverka saker!
Här kommer några exempel på orange aktivism:***

- **Dela UN Women Finlands some-material** under de orange dagarna! Gillningar och kommentarer hjälper algoritmerna att lyfta uppdateringarna så allt fler kan se dem. Delta även i UN Women Finlands sociala medier-utmaningar och tagga dina vänner!

- Officiella Instagram: @unwomensuomi
- Officiella Twitter: @UNWomenSuomi
- Officiella LinkedIn: "UN Women Suomi"
- Officiella Facebook: "UN Women Suomi"
- Frivilligas Facebook-grupp: "UN Women Suomen vapaaehtoiset ja jäsenet"



- **Bekanta dig med ämnet** om våldet mot kvinnor genom att läsa artiklar, titta på dokumentärer eller genom att följa orange-aktivister på sociala medier! Det är viktigt att förstå tematiken och bakgrunden kring ämnet och hur det påverkar oss alla. Kom ihåg webinarier som UN Women Finland ordnar angående våldet mot kvinnor under de orange dagarna! Dela artiklar som du läst och dokumentärer du tittat på som exempel till andra i sociala medier.
- **Ta upp och prata om våldet mot kvinnor** t.ex vid kaffebordet på jobbet, med en vän när ni går i bastun eller med familjen! Orangetemat är inte alltid ett naturligt eller trevligt samtalsämne, men oftast har alla något att säga gällande ämnet och diskussionen blir givande. Det viktigaste vore att våld mot kvinnor inte skulle vara en tabu längre någonstans utan att man skulle kunna prata om det och sedan agera.

Vad kan en enskild frivillig göra för att föra vidare budskapet kring de orange dagarna?

- **Donera pengar** till UN Women Finlands orangeinsamling och utmana dina vänner att göra likadant! Många donerar gärna då en bekant eller vän rekommenderar och ber andra att göra gott.
- Om det i ditt område inte finns en lokalavdelning, kan du själv försöka **få en staty eller en byggnad färgad orange** genom att vara i kontakt med lokala beslutsfattare/tjänstemän eller med byggnadens/statyens ägare. Modell på hur kontakt kan tas finns i den orangea guiden på sidan 17-18.
- **Utmana ditt lokala bibliotek** till orange dagarnas kampanjen! Ett exempel på att ta kontakt finns på sidan 19.
- **Starta ett företagssamarbete med företag** i ditt område! Se sidorna 20-21 för mer information.
- **Skriv något kring ämnet i ditt områdes medier!** Om du inte vill skriva ensam kan du be en annan frivillig eller någon beslutsfattare skriva tillsammans med dig.
- **Klä dig i orangefärgat** och dela din bild på sociala medier! Kom ihåg de orange dagarnas hashtags och utmana dina vänner att också dela sina bilder!



Att belysa byggnader - vi vill ha alla med!

Vårt mål är att belysa byggnader i varje kommun i Finland. De lokala avdelningarna och frivilliga arbetarna är i fokus då det gäller att få med de instanser som äger byggnaderna att komma med och belysa sina byggnader i orange färg. Samtidigt tar de då ställning mot våld som riktas mot kvinnor. **Det skulle vara fantastiskt om så många finländska kommuner, städer eller byar, stora och små skulle ta del av denna världsomfattande grupp som arbetar för att bli av med våldet!** Byggnaden kommer med kampanjen på samma lista som de sju underverken i världen såsom pyramiderna i Giza, Kristus-statyn i Rio de Janeiro och Niagara fallen. Även kända finländska byggnader har sluppit med i denna grupp som tex Finlandia-huset.



Här finns ett exempel på meddelande som man kan använda för att närma sig de parter som äger byggnader och bjuda dem med i kampanjen.

Hej XXX,

Jag kontaktar er angående FN:s jämställdhetsorganisation UN Womens världsomfattande Orange dagar-kampanj, som startar 25.11. Under den 16 dagar långa kampanjen vill vi ge synlighet åt våldet som pågår mot kvinnor runtom i världen och aktivt arbeta för att förebygga våldet. Ämnet är sorgligt nog väldigt aktuellt även här i Finland var var tredje kvinna har upplevt våld i ett parförhållande.

I kampanjen bjuder vi med alla för att erkänna orange färg mot våldet som riktas mot kvinnor. Varje år belyser man upp kända byggnader och monument för att lyfta fram den orange kampanjen. Medverkat tidigare har till exempel; Empire State Building, pyramiderna i Egypten, Den lilla sjöjungfrun-statyn i Köpenhamn och Finlandia-huset.

UN Women Finland bjuder nu in finländska influencers och organisationer med i kampanjen. Skulle ni vara intresserade av att stöda kampanjen genom att belysa XXX orange under tiden 25.11.-10.12? Kampanjens huvuddag är 25.11 då vi firar motståndsdagen för våld mot kvinnor. Vi lyfter fram aktörer som deltar i kampanjen på UN Women Finlands officiella sociala mediekanalet och på vår internetsida. Ni kan bekanta er med kampanjens sidor här www.unwomen.fi/oranssitpaivat/.

Vänliga hälsningar,

UN Women Finlands frivilliga

XXXX XXXX



Samarbete med bibliotek

Vi utmanar biblioteken i Finland att ta del av sätta fram orangea böcker för utlåning och på detta sätt fira de Orange dagarna. Här ett exempel på meddelande som du kan sända till ditt eget närbibliotek.

Bästa XXX,

har ni högvis med orangea böcker? Böcker om kvinnors position och erfarenheter? Skulle ni vilja vara med och uppmärksamma våldet mot kvinnor?

De orange dagarna 25.11-10.12 är en av UN Womens största världsomfattande kampanjer. Den två veckor långa kampanjens syfte är att fästa uppmärksamhet vid våldet mot kvinnor och agera aktivt för att få ett slut på det. Ämnet är tyvärr väldigt aktuellt där var tredje kvinna har upplevt våld i parförhållande.

Biblioteken har en otroligt stor påverkan på människors utbildning och detta rör även människors förståelse gentemot de problem vi har i samhället. Kvinnors välmående har förutom påverkningar på det enskilda planet även märkbara påverkningar i samhället. Vi på UN Women ber nu er hjälp för att förbättra kvinnors rättigheter:

Gör upp ett bord vid biblioteket dit ni samlar böcker med orange pärmar, samt sådana, som berättar om kvinnors och flickors rättigheter! Man kan använda sig av alla olika grenar inom litteraturen; allt från barnböcker till biografier och vetenskapliga böcker!

Man kan även dekorera bordet med något orangefärgat enligt egen smak och printa ut en förklaring gällande de orange dagarna och om UN Womens verksamhet som vi skickar till er.

Vänliga hälsningar,

UN Women Finlands frivilliga
XXXX XXXX

Företagssamarbete

FN:s internationella Orange dagar -kampanj är en fantastisk möjlighet för företag att visa sitt stöd för det viktiga jämställdhetsarbetet tillsammans med UN Women.

Företag - synliggör era värden!

Företag kan delta och visa sitt stöd för Orange dagar -kampanjen genom att donera till UN Women Finland. Företagets donation används sen för att stödja UN Womens arbete.

- Företaget kan själv bestämma hur insamlingen av medlen görs (till exempel en procentandel under försäljningen under kampanjtiden eller en självbestämd donation).
 - UN Women Finlands logo eller kampanjdonationen i sig får dock inte förknippas med försäljning av enskilda varor, till exempel genom att meddela att en procentandel av en viss produkt ges som donation.
 - Donationen kan göras med referensnumret 25111 eller genom att beställa en donationsräkning från adressen www.unwomen.fi/yrityslahjoitus
 - Till dem som beställer en donationsräkning eller som lämnat in sina uppgifter via e-post (de som deltagit med referensnumret) skickas ett färdigt material för sociala medier som företaget kan använda i sina sociala medier.
 - Företagen får tillgång till en A4:s broschyr om kampanjen som går att printa ut, det går inte att klistra in företagets egna logo till broschyren. Exakta direktiv till användningen av UN Womens logo fås från högkvarteret.
 - I företagets egna kanaler kan företaget berätta att de stöder Orange dagar -kampanjen genom att donera till UN Women Finland och tagga UN Women Finland i sina inlägg på sociala medier så att UN Women Finland också kan dela inläggen.
 - Om företaget vill, kan UN Women Finland lyfta fram företaget i fråga genom att tagga det i ett tack-inlägg när kampanjen kommer mot sitt slut.
-

...mer om företagssamarbete

- Företagen kan även visa sitt stöd till Orange dagar -kampanjen genom att sätta UN Womens utskriftsbara donationsbegäran för kunderna att se, till exempel vid kassan
- Företagen kan även bekänna den orange färgen för att öka kampanjens synlighet. Detta kan göras till exempel genom att använda orange accessoarer eller belysning och genom att berätta om kampanjen till exempel via en utskriftsbar A4:s broschyr vid kassan.
- Ytterligare kan företagen fritt dela UN Women Finlands sociala medier inlägg i sina kanaler för att sprida medvetenhet om våld mot kvinnor och för att visa sitt allmänna stöd för Orange dagar -kampanjen.

Obs!

- Det är väldigt viktigt att företagen anvisas att kommunicera rätt gällande deltagandet i kampanjen. Det handlar inte om ett officiellt samarbete, eftersom dessa har strikta krav från UN Womens högkvarter.
- Företaget kan dock visa sitt stöd för kampanjen och berätta fritt om varför det vill delta. Deltagandet i kampanjen ger dock inte rätten att använda UN Womens logo. Det är viktigt att företagen erbjuds färdiga kommunikationsmaterial och om företaget vill producera eget material bör företagen anvisas om logos användning. UN Womens logo och företagets egna logo får inte användas tillsammans i kampanjen. Om ena (företagets eller UN Womens) logo är synlig som bild logo bör den andra logon enbart förekomma i skrift.
- I tillägsfrågor ta kontakt med den ansvariga för UN Women Finlands Direktör för medelanskaffning Aura Yliselä, aura.ylisela@unwomen.fi

Morgonöppning om orangea dagar



- **Morgonöppning av de Orange dagarna onsdag 25.11.**
- **Vi berättar kort om vad Orange dagarna är och att det börjar idag.**
- **Vi ger korta exempel på hur man kan delta.**

De orange dagarna är FN:s UN Womens internationella kampanj som arbetar på basis av kön mot våld. Den årliga 16 dagar långa aktivismen startar under den internationella dagen för att motarbeta våld mot kvinnor den 25.11, dvs idag och avslutas 10.12 då vi firar människorättigheternas dag.

Kampanjen strävar till att öka kännedomen av våldet mot kvinnor och flickor, om olika metoder att ingripa och minska våldet runtom i världen.

Hela kampanjen har sina rötter hos de tre aktivistsystrarna Mirabal som under åren 1950-1960 i Dominikanska republiken stod upp mot diktatorn Rafael Trujillo. Systrarna Patricia Mercedes, María Argentina Minerva och Antonia María Teresa mördades 25.11.1960. Under samma dag hade de besökt fängelset för att träffa María Teresas och Minervas män, som även var motståndare av diktatorn. På hemvägen stannades systrarna av Trujillos soldatliga trupper och misshandlades. Kropparna kastades i en ravin så att det skulle se ut som en olycka. Från och med år 1999 har vi den 25.11 firat FN:s deklarerade internationella dag för att få ett slut på våldet mot kvinnor.

Våld mot kvinnor och flickor är ett brott mot mänskliga rättigheter. Våldet kan vara psykiskt, fysiskt, ekonomiskt och/eller sexuellt. Våldet har många former såsom tex könstympning, tvingade äktenskap och digitalt våld. Våldet mot kvinnor finns överallt, upp till var tredje kvinna i världen har drabbats av fysiskt eller sexuellt våld. Våldet mot kvinnor beror på ojämlikhet mellan könen, diskriminering inom kulturen, i sociala normer och i praktiken.

Vi måste arbeta mot detta könsindelade våld. Därför firar vi Orange dagarna. Kampanjen kännetecknas av den orange färgen. Orange är en klar och optimistisk färg som symboliserar hopp om framtiden där ett liv utan våld är varje människas rättighet.

Alla kan delta i kampanjen och stå upp emot våldet mot kvinnor! Här några ideér hur du kan delta:

- 1. Klä dig i orange färg och uppmuntra dina vänner att göra det också.**
- 2. Berätta om kampanjen till dina vänner eller i din hobbygrupp och bjud med alla för att bekänna orange färg mot våld.**
- 3. Dela din bild i sociala medier med hashtagarna #orangedagar och #orangetheworld och visa på detta sätt att du står upp mot våldet.**
- 4. Följ UN Women Finland på Instagram, Facebook, LinkedIn och Twitter och dela uppdateringar på dina egna kanaler.**
- 5. Delta i kampanjens evenemang.**
- 6. Behandla varje människa på ett rättvist och respektfullt sätt varje dag.**



Kulturverk

Olika former av våld mot kvinnor är mångsidigt skildrat i olika kulturverk. Du kan fördjupa dig i ämnet genom till exempel denna lista som vi satt ihop.

Litteratur:

Atwood, Margaret: The Handmaid's Tale 1985

Clement, Jennifer : Prayers for the Stolen 2014

Danticat, Edwidge: Breath, Eyes, Memory 1999

Honkanen, Nina: Pohjakosketus (2019)

Hosseini, Khaled: A Thousand Splendid Suns 2009

Koutaniemi, Meeri & Leinonen, Ann-Mari: Vahvaksi rikotut: Tarinoita seksuaaliväkivallasta Suomessa (2020)

Lamb, Wally: She's Come Undone 1998

Manninen, Laura: Kaikki anteeksi (2019)

Metso, Riina-Maria: Miksi se ei vain lähde? Väkivaltainen parisuhde ja miten siitä pääsee irti (2020)

Miller, Cathleen & Dirie, Waris: Desert Flower 2011

Niemi, Johanna; Kainulainen, Heini ja Honkatukia, Päivi: Sukupuolistunut väkivalta - Oikeudellinen ja sosiaalinen ongelma (2017)

Walker, Alice: The Color Purple

Winch, Tara June: Swallow the Air (2006)

Wright, Alexis: The Swan Book (2013)

Kulturverk

TV-serier:

Big Little Lies.

The Handmaid´s Tale

Unbelievable – serien (Netflix)

Filmer:

Considine, Paddy: Tyrannosaur (2011)

Daniels, Lee: Precious (2009)

Koptan, Jonathan: Syytetty (The Accused 1988):

Moodysson Lukas: Lilja 4-ever (2002)

Spielberg, Steven: The Color Purple 1985, baserar sig på Alice Walkers roman med samma namn)

Tutti Films: Yksittäistapaus – 11 lyhytelokuvaa naisista vallankäytön kohteena (Yle Areena)

Dokumentärer:

Cohen Bonni & Shenk Jon: Audrie & Daisy -dokumentär (Netflix)

Bryant, Lisa: Jeffrey Epstein: Filthy Rich

Raine, Katariina: Tuhoisan rakkauden kaava -dokumentti: Dokumentti parisuhdeväkivallasta ja siitä selviytymisestä. (finns att lyssna på Yle Arenan)

Kulturverk

Musik:

Aguilera, Christina: I'm Okay

Amos, Tori: Me and a Gun

Garbage: Silence is Golden

Lady Gaga: Til It Happens to You

Maustetytöt: Tee se itse

Mitchell, Joni: Not to Blame

Nagoor, Anthea Carmen: Until the Tide Turns

PMMP: Joku raja

Rihanna: Russian Roulette

Sahlberg, Linda: Slicka Golvet:

Sjøholm, Erik: Orange, erityisesti Oransseja päiviä varten kirjoitettu kappale

Wilson, Jenny: Rapin'

Fotokonst:

Cambareri, Katherine – Well, What Were You Wearing? (Valokuvaaja kuvasi vaatteita, jotka päällään naiset ovat joutuneet seksuaalisen väkivallan uhreiksi, projektillaan hän haluaa viestittää, ettei vaatetuksella ole väliä raiskaustapauksissa)

Ferrato, Donna – Living with the Enemy -bok (Donna Ferrato är bildjournalist och aktivist som har fotograferat våld i parförhållanden i 20 års tid)

Koutaniemi, Meeri – Taken ja Cut generation (Bildserie om flickors stympning)

Mesquita, Valérie – Just between us (Entre nós) (I denna bildserie visar skådespelare riktiga händelser i bild)

Kulturverk

Ställningstaganden av kändisar

- 15 kändisar som tagit ställning mot våld i nära förhållanden:
- https://thestir.cafemom.com/celebrities/200852/15_celebrities_who_have_spoken/175585/tina_turner/6
- 13 kändisar som talar emot sexuellt våld
- <https://www.insider.com/celebrities-who-fight-against-sexual-assault-2016-9>
- UN Womens ambassadör Nicole Kidmans tal om det ökade familjevåldet under coronakarantenen.
- <https://www.youtube.com/watch?v=uddNvBu0MV8>
- 21 kändisar, som har upplevt eller tagit ställning mot familjevåld
- <https://josefinas.com/blog/21-celebrities-suffered-or-bring-awareness-domestic-violence>
- En populär mediepersonlighet i Uganda uppmuntrade andra män att motarbeta våld som riktas mot könet
- <https://www.dandc.eu/de/article/ugandan-media-celebrity-calls-his-fellow-men-take-stance-against-gender-based-violence>
- Oprah Winfreys starka Me too-tal under Golden Globe -galan
- https://www.youtube.com/watch?v=2yqSMHLL0Oc&fbclid=IwAR059g0BnhIHqzcf3q8hGomwkpSHPjHuDnO9peNrscEHxjWdVs-yEhZ4Z_U

Kulturverk

- Tre kändiskvinnor sminkade ett svart öga för en dag och följde med folks reaktioner
- <https://www.iltalehti.fi/pinnalla/a/3d26400a-72c9-42e3-aae6-bc71165d8b87>
- Ca 1000 konstnärer skrev under en adress för att sluta sexuella trakassserier
- <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2017/12/01/noin-tuhat-taiteilijaa-allekirjoittivetoimuksen-seksuaalisen-hairinnan>
- Kate Winslet fungerar som UN Womens aktivist under skuggpandemin. Hennes mål är att lyfta fram våldet som sker i hemmen på grund av den sociala isoleringen under coronatiden.
<https://www.unwomen.org/en/news/stories/2020/5/press-release-the-shadow-pandemic-of-violence-against-women-during-covid-19>
- Bakom Ljus, inte våld-kampanjen finns ett nätverk som arbetar mot kvinnovåld, Väkivaltaobservatorio, som koordineras av NYTKIS rf – Kvinnoorganisationer i Samarbete. I kampanjen deltog flera kändisar från olika branscher, som tex författaren Katja Kettu, psykoterapeuten Maaret Kallio och kocken Jyrki Sukula <https://vakivaltaobservatorio.fi/media/> Under tidigare år har eventet haft supportrar som Krista Kosonen, musikern Olavi Uusivirta, författaren Eppu Nuotio, regissören Taneli Mustonen, författaren Salla Simukka, skådespelerskan Essi Hellén, författaren Riikka Pulkkinen och Finnairs direktör Pekka Vauramo.



#oranssipäivät

25.11.-10.12.

Seiso kanssamme naisiin kohdistuvaa
väkivaltaa vastaan!

Tack för att du är med!

Låt oss tillsammans få ett slut på
våldet mot flickor och kvinnor!



Mera information om kampanjen
får du från vår hemsida
www.unwomen.fi/oranssipäivat

UN WOMEN FINLANDS
frivilliga orangeteam